

Sygn. akt II Ka 343/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Krystyna Świącicka (spr.)
Sędziowie:	SO Mariola Krajewska - Sińczuk SO Teresa Zawiślak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Walerczak

przy udziale Prokuratora Andrzeja Michalczuka

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2013 r.

sprawy **D. W., D. M. i E. M.**

oskarżonych o przestępstwo z art. 280 §1 kk i inne

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i oskarżonego D. W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 10 kwietnia 2013 r. sygn. akt VII K 753/10

I. w zaskarżonej części wyrok zmienia w ten sposób, że z opisu czynu przypisanego oskarżonym D. W., D. M. i E. M. w pkt I eliminuje stwierdzenie „doprowadzili go do stanu bezbronności”;

II. zalicza oskarżonemu D. M. na poczet kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania od 1 marca 2011 roku do 15 maja 2011 roku zamiast od 1 marca 2011 roku do dnia 16 maja 2011 roku;

III. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację oskarżonego D. W. za oczywiście bezzasadną;

IV. zwalnia oskarżonego D. W. od ponoszenia kosztów sądowych za II instancję ustalając, iż wydatki poniesione w postępowaniu odwoławczym w stosunku do wszystkich oskarżonych ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 343/13

UZASADNIENIE

D. W., D. M. i E. M. zostali oskarżeni o to, że:

I. w dniu 20 lutego 2010 roku w S. działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wdarli się do domu E. S. i używając wobec niego przemocy polegającej na przewróceniu go na podłogę, szarpaniu za włosy i przyciskaniu do podłogi nogami, siadaniu na nim, przystawianiu nieustalonego przedmiotu do głowy, uderzaniu

go w twarz, a także grożąc mu pozbawieniem życia, doprowadzili go do stanu bezbronności po czym przeszukując pomieszczenia jego domu zabrali mu w celu przywłaszczenia złotą obrączkę o wartości 70 złotych, łańcuszek na szyję z tombaku o wartości 200 złotych, dwa srebrne łańcuszki na rękę w tym jeden z wygrawerowaną grupą krwi o wartości po 70 złotych każdy, telefon komórkowy marki S. (...) o wartości 50 złotych, paczkę papierosów marki (...) o wartości 8,66 złotych, trzy mosiężne figurki słoni o łącznej wartości 24 złote, trzy butelki koniaku (...) o łącznej wartości 150 złotych, oraz około 7 sztuk starych niesprawnych telefonów komórkowych marki M., S., N. i LG o łącznej wartości około 20 złotych, t.j. mienie o łącznej wartości w kwocie około 662,66 złotych przy czym D. W. czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne - tj. o czyn z art. 280§ 1 kk zaś w odniesieniu do D. W. o czyn z art. 280§1 kk w zw. z art. 64§1 kk

a nadto D. W. i D. M. o, to, że :

II. w dniu 20 lutego 2010 roku w S., działając wspólnie i w porozumieniu grozili E. S. spaleniem domu przy czym D. W. użył wobec pokrzywdzonego przemocy polegającej na kopnięciu go w twarz i spowodował wybicie u niego zębów 31 i 41, które to obrażenia powodują naruszenie czynności narządów ciała na okres nie przekraczający siedem dnia a okres leczenia i rehabilitacji nie przekroczy sześciu miesięcy, w celu wywarcia na niego wpływu jako świadka popełnionego na jego osobie przestępstwa rozboju i odwiedzenia go od zamiaru zawiadomienia o nim Policji - tj. o czyn z art. 245 kk - zaś w odniesieniu do D. W. o czyn z art. 245 kk w zb. z art. 157§2 kk w zw. z art. 11 §2 kk

a nadto D. W., D. M. oraz S. R. o to, że:

III. w dniu 23 lutego 2010 roku w m. (...) gm. M. działając wspólnie i w porozumieniu z niezamkniętego pomieszczenia gospodarczego zabrali w celu przywłaszczenia szlifierkę kątową marki I. (...) koloru niebieskiego o wartości 300 złotych, wiertarkę T. o wartości 50 złotych o łącznej wartości strat 350 złotych na szkodę M. M. przy czym D. W. czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne - tj. o czyn z art. 278§ 1 kk zaś w odniesieniu do D. W. o czyn z art. 278§1 kk w zw. z art. 64§1 kk

IV. w nocy z 16/17 listopada 2005 roku w S. działając wspólnie i w porozumieniu oraz z innymi osobami poprzez przecięcie kłódki zabezpieczającej włamali się do budynku gospodarczego na posesji przy ulicy (...), należącej do B. P. skąd zabrali w celu przywłaszczenia spawarkę elektryczną 3 fazową w drewnianej obudowie, wkrętarce elektryczną akumulatorową z ładowarką i kompletem dwóch akumulatorów, wyrzynarkę elektryczną ręczną, wiertarkę elektryczną, szlifierkę tarczową, przewód elektryczny czterożyłowy z dwiema wtyczkami plastikową i metalową o długości około 15 metrów o łącznej wartości 2000 złotych na szkodę B. P. - tj. o czyn z art. 279§1 kk.

Wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2013 roku w sprawie VII K 753/10 Sąd Rejonowy w Siedlcach:

I. oskarżonych D. W., D. M. oraz E. M. w granicach zarzucanego im w pkt. I aktu oskarżenia czynu uznał za winnych tego, że w dniu 20 lutego 2010 roku w S., woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu, po wcześniejszym uzgodnieniu ról i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wdarli się do domu E. S. i używając wobec niego przemocy polegającej na przewróceniu go na podłogę, szarpaniu za włosy i przyciskaniu do podłogi nogami, siadaniu na nim, przystawianiu nieustalonego przedmiotu do głowy, uderzaniu go w twarz, a także grożąc mu pozbawieniem życia, doprowadzili go do stanu bezbronności, po czym przeszukując pomieszczenia jego domu zabrali mu w celu przywłaszczenia złotą obrączkę o wartości 150 złotych, łańcuszek na szyję z tombaku o wartości 30 złotych, dwa srebrne łańcuszki na rękę, w tym jeden z wygrawerowaną grupą krwi o wartości 70 złotych każdy, telefon komórkowy marki S. (...) o wartości 40 złotych, paczkę papierosów marki N. o wartości 8,66 złotych oraz telefon komórkowy marki N. o wartości 40 złotych t.j. mienie o łącznej wartości w kwocie około 408,66 złotych, przy czym D. W. czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne i za czyn ten kwalifikując go z art. 280 § 1 kk w stosunku do oskarżonych D. M. oraz E. M., zaś stosunku do oskarżonego D. W. z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, na podstawie art. 280 § 1 kk wymierzył oskarżonym D. M. oraz E. M. po 2 (dwa) lata pozbawienia wolności, zaś oskarżonemu D. W. na podstawie art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk wymierzył karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności, a nadto na podstawie art. 33 § 2 kk wobec oskarżonych D. M. oraz D. W. kary

grzywny w rozmiarze po 70 (siedemdziesiąt) stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 kk wobec każdego z tych oskarżonych wysokość jednej stawki dziennej w kwocie po 10 (dziesięć) złotych;

II. oskarżonego D. W. uznał ponadto za winnego dokonania zarzucanego mu w pkt. IV aktu oskarżenia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 279 § 1 kk i za czyn ten na podstawie art. 279 § 1 kk skazał go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 kk orzekł wobec niego karę grzywny w rozmiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 kk wysokość jednej stawki dziennej na kwotę (dziesięciu) złotych,

III. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzeczone wobec oskarżonego D. W. jednostkowe kary pozbawienia wolności oraz jednostkowe kary grzywny połączył i orzekł wobec niego łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze 3 (trzech) lat oraz łączną karę grzywny w rozmiarze 80 (osiemdziesięciu) stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;

IV. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej E. M. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 4 (cztery) lata,

V. postępowanie karne w stosunku do oskarżonych D. W., D. M. oraz S. R. w granicach zarzucanego im pkt III aktu oskarżenia czynu, ustalając, iż w dniu 23 lutego 2010 roku w m. (...) gm. M., pow. (...), woj. (...) działali wspólnie i w porozumieniu z niezamkniętego pomieszczenia gospodarczego zabrali w celu przywłaszczenia szlifowaną kątową marki I (...) koloru niebieskiego o wartości 100 złotych na szkodę H. M. i czyn ten kwalifikując w stosunku do każdego z oskarżonych z art. 119 § 1 kw, na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 kpw w zw. z art. 45 § 1 kw wobec przedawnienia karalności czynu umorzył,

VI. oskarżonych D. W. i D. M. uniewinnił od popełnienia czynu zarzucanego im w pkt II aktu oskarżenia czynu;

VII. oskarżonych D. M. oraz S. R. uniewinnił od popełnienia zarzucanego im w pkt. IV aktu oskarżenia czynu;

VIII. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej wobec oskarżonego D. W. łącznej kary pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 24 lutego 2010 roku do dnia 26 lutego 2010 roku oraz od dnia 23 marca 2010 roku do dnia 25 marca 2010 roku w łącznym wymiarze 6 (sześciu) dni; oskarżonemu D. M. na poczet orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 25 lutego 2010 roku do dnia 26 lutego 2010 roku oraz od dnia 1 marca 2011 roku do dnia 16 maja 2011 roku w łącznym rozmiarze 78 (siedemdziesięciu ośmiu) dni, przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równoważny jest jednemu dniowi pozbawienia wolności,

IX. zwolnił oskarżonych D. W., D. M. i E. M. od opłaty oraz pozostałych kosztów postępowania, stwierdziwszy, iż ponosi je Skarb Państwa, także w części uniewinniającej, jak i umarzającej postępowanie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator oraz oskarżony D. W. osobiście. Oskarżyciel publiczny zaskarżył orzeczenie w części dotyczącej rozstrzygnięcia w zakresie czynu z punktu I na niekorzyść oskarżonych D. W., D. M. i E. M. oraz w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego D. M., zarzucając wyrokowi:

- obrazę prawa karnego materialnego a mianowicie art. 63 § 1 kk poprzez niewłaściwe zaliczenie oskarżonemu D. M. w punkcie dziewiątym wyroku na poczet orzeczonej wobec niego kary 2 lat pozbawienia wolności okresu rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 25.02.2010 roku do 26.02.2010 roku oraz od dnia od dnia 01.03.2011 roku do dnia 16.05.2011 roku t.j. łącznie 78 dni, w sytuacji gdy od dnia 16.05.2011 roku oskarżony ten odbywał karę 47 dni pozbawienia wolności orzeczoną przez Sąd Rejonowy w Siedlcach II Wydział karny w sprawie II K 56/10, przez co dzień 16.05.2011 roku został zaliczony na poczet dwóch różnych orzeczeń

- obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 1 kpk polegającą na błędnym przyjęciu przez Sąd w opisie czynu przypisanego oskarżonym D. W., D. M. i E. M. z art. 280 § 1 kk w punkcie pierwszym wyroku, że skutkiem stosowania przez nich przemocy i groźb karalnych było doprowadzenie

pokrzywdzonego do stanu bezbronności w sytuacji, gdy znamię przestępstwa z art. 280§1 kk w postaci „doprowadzenia do stanu bezbronności” w rozumieniu tego przepisu jest samoistną przesłanką jego zaistnienia a nadto musi być następstwem zachowania nie będącego użyciem przemocy przez co w przedmiotowej sprawie nie miało zastosowania.

Powołując się na powyższe uchybienia apelujący wniósł o:

- wyeliminowanie w punkcie I wyroku z opisu czynu przypisanego oskarżonemu, znamienia „doprowadzili go do stanu bezbronności”

- zaliczenie oskarżonemu w punkcie dziewiątym wyroku na poczet kary okresu tymczasowego aresztowania od 01.03.2011 roku do 15.05.2011 roku.

D. W. w osobistej apelacji podniósł okoliczności zmierzające do zakwestionowania ustalonego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacji prokuratora nie można odmówić słuszności. Natomiast apelacja wniesiona przez oskarżonego jest oczywiście bezzasadna i na uwzględnienie nie zasługuje.

Wskazać na wstępie należy, iż zgodnie z art. 457 § 2 kpk, wobec tego, że środek zaskarżenia wniesiony przez oskarżonego D. W. został uznany za oczywiście bezzasadny i brak jest ze strony w/w skarżącego wniosku o sporządzenie uzasadnienia, Sąd Okręgowy nie odnosił się do zarzutów wskazanych w tej apelacji przy sporządzaniu przedmiotowego uzasadnienia.

Należy zgodzić się ze skarżącym prokuratorem, iż Sąd I instancji w sposób niewłaściwy, powtarzając błąd oskarżyciela, dokonał opisu czynu przypisanego oskarżonemu w pkt I. Otóż Sąd Rejonowy wskazał, iż oskarżeni dopuścili się użycia przemocy oraz groźby bezprawnej wobec E. S. doprowadzając go do stanu bezbronności, po czym dokonali kradzieży przedmiotów o łącznej wartości około 408,66 zł. Znamię czynności wykonawczej w przypadku przestępstwa rozboju ma charakter złożony, a "doprowadzenie pokrzywdzonego do stanu bezbronności" jest innym sposobem zachowania sprawcy wobec pokrzywdzonego niż przewidziane w normie zakodowanej w przepisie art. 280 § 1 kk "użycie przemocy lub groźby natychmiastowego jej użycia". "Doprowadzenie do stanu bezbronności", o którym mowa w ww. przepisie musi być bowiem następstwem innego zachowania sprawcy niż "użycie przemocy lub groźby natychmiastowego jej użycia". Wynika to jasno z utrwalonego i generalnie jednolitego orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych, jak również poglądów doktryny (zob. np. wyrok SA w Lublinie z dnia 8 sierpnia 2012 r. sygn. II AKa 182/12; SA w Krakowie z dnia 7 sierpnia 1997 r. sygn. II AKa 143/97; wyroki SN: z dnia 21 czerwca 2012 r. sygn. III KK 148/12, z dnia 13 października 1995 r. sygn. II KRN 120/95, z dnia 12 maja 1994 r. sygn. II KRN 59/94; jak również Andrzej Marek - Kodeks Karny. Komentarz, Lex 2010 teza 11 do art. 280 kk).

W przedmiotowej sprawie nie może budzić żadnej wątpliwości, że oskarżeni zastosowali wobec pokrzywdzonego przemoc oraz groźbę natychmiastowego jej użycia. Nie doprowadzili go zatem do stanu bezbronności (braku fizycznej możliwości przeciwstawienia się zaborowi) w inny sposób, np. poprzez zastosowanie środków chemicznych lub farmakologicznych obezwładniających ofiarę. Dlatego konieczna stała się zmiana redakcyjna wyroku w tym zakresie. Należy przy tym podkreślić, iż powyższe uchybienie nie ma znaczenia z punktu widzenia prawidłowości przyjętej przez Sąd I instancji kwalifikacji prawnej.

Ponadto nie sposób jest odmówić racji prokuratorowi, iż Sąd Rejonowy w sposób nieprawidłowy dokonał zaliczenia oskarżonemu D. M. w pkt IX wyroku na poczet kary 2 lat pozbawienia wolności okresu rzeczywistego pozbawienia wolności z tytułu tymczasowego aresztowania. Sąd na poczet kary zaliczył mu bowiem okres tymczasowego aresztowania od dnia 25.02.2010 roku do dnia 26.02.2010 roku oraz od dnia 01.03.2011 roku do dnia 16.05.2011 roku t.j. łącznie 78 dni, w sytuacji gdy od dnia 16.05.2011 roku oskarżony ten rozpoczął odbywanie kary 47 dni pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Siedlcach II Wydział Karny w sprawie II K 56/10 (k. 645 akt). W tych

okolicznościach stwierdzić należy, że nastąpiło podwójne zaliczenie oskarżonemu dnia 16.05.2011 roku na poczet różnych kar.

Z powyższych właśnie powodów zaskarżony wyrok w tym zakresie należało zmienić zgodnie z wnioskiem prokuratora.

Jednocześnie wobec braku stwierdzenia uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu zaskarżony wyrok w pozostałej części należało utrzymać w mocy.

Rozstrzygnięcie o wydatkach za postępowanie odwoławcze znajduje swoje oparcie w treści art. 624 § 1 kpk, gdyż przemawiają za tym względy słuszności. Natomiast zwolnienie D. W. również od opłaty za II instancję wynika z jego trudnej sytuacji materialnej, obciążenia go karą grzywny oraz faktu, iż stoi on przed perspektywą dłuższego pobytu w zakładzie karnym.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 1 i 2 kpk oraz art. 456 kpk orzekł jak w wyroku.